

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS 'NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 30 lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială.

Partea oficială.

NUMIRI.

M. On. *Atanazi Demian* paroh-protopop onorar în Negreni este numit *archidiacon onorar*.

Gherla, din șed. cons. 3 Oct. 1922.
Nr. 3636.

M. On. *Dioniziu Vaida* paroh-protopop în Bistrița este numit *archidiacon onorar*.

Gherla, din șed. cons. ținută la 3 Oct. 1922.
Nr. 3637.

Ajutorarea pruncilor înfometati din Rusia.

Sfântul Scaun Apostolic al Romei a întreprins o operă de ajutorare pentru pruncii din Rusia cari pătinesc de foame. Starea popoarelor de acolo ne pune înainte o icoană îngrozitoare de mizerie și de foame. „Ne găsim, așa scria la 5 Aug. 1921 fericitul Papa Benedict XV, în fața uneia dintre cele mai înfricoșate catastrofe cunoscute de istorie. Un numar necalculabil de creaturi omenesti lovite de foame, pradă tifosului și holerei, rătăcesc desperate pe un pământ pustiu. Ele se trag spre centre mai împopulate sperând că vor găsi acolo pâine, și puterea armată le împinge îndărapt. Din bazenul dela Volga milioane de ființe omenesti, amenințate de moartea cea mai crudelă, strigă după ajutorul omenimei“. Sbi-ciul foamei ține mai departe, și una din priveliștele cele mai dureroase a acestei stări este numărul estraordinar de orfani și prunci părăsiți de părinții lor fugiți. Pe urma suferințelor foamei și a boalelor de tot felul, acești sermani nevinovați mor astfel cu zecile de mii.

Preafericitul Părinte Papa Piu XI. nu mai puțin decât Inaintașul său adânc mișcat de priveliștea îngrozitoare a unui întreg popor osândit să moară, de pe înălțimea Tronului Apostolic reînnoiește astăzi aceeaș chiemare miloasă; întorcându-se către Episcopii lumii catolice și către toate popoarele creștine, El îndeamnă să se unească toate energiile și toate resursele dragostei creștinești. Celorce, după puterea fiecăruia, vor sari într'ajutorul mulțimei atât de mari de prunci cari mor de foame, Prea-sfântul Părinte li-dă de pe acum cu recunoștință Binecuvântarea Apostolică și roagă pe Dumnezeu să răsplătească dragostea lor creștinească cu tot belșugul darurilor sale, ceea ce de bună seamă o va face.

Cum ar putea rezista o inimă omenască și creștină la strigătul de suferință a micilor prunci ruși? Cine va refușă ajutorul obolului său personal operei de ajutorare a Sfântului Scaun pentru de a mântui aceste sermane ființe lipsite de casă, lipsite de părinți, osândite să moară din lipsa de hrană, pe străzile orașelor sau pe pământul sec al satelor?

Disponem, drept aceea, și îndemnăm pe Ven. Cler și pe toți fiii credincioși ai diecezei Noastre să facă colectă, în acest scop, în toate bisericile în 2 Dumineci consecutive, vestite mai de înainte. Suma colectată, însoțită de conșpect în 3 exemplare, să se trimită acestui Ordinariat până la 30 Noemvrie a. c.

Gherla, djn șed. cons. ținută la 7 Oct. 1922.
Nr. 3701.

Primit în clerul tinăr.

Vasile Câmpan absolvent de liceu

este primit în numărul clerului tânăr.

Gherla, la 4 Oct. 1922. Nr. 3629.

Coalele de subscripție „Sfânta Unire“.

Comitetul de acțiune al societății „Sfânta Unire“ arată acestui Ordinariat că cu ziua de 15 August a. c. a expirat termenul de subscriere a acțiilor pentru numita societate și în sensul hotărârilor luate coalele de subscriere urmau să fie retrimise până la 1 Septembrie a. c. dar nici la termenul de nou fixat de 30 Septembrie nu s-au retrimis decât numai un număr foarte redus; drept aceea vă recercăm pe On. Frațiiile Voastre a retrimite fără amânare coalele de subscriere pentru ca comitetul de acțiune a societății să poată lua din vreme măsurile de lipsă pentru convocarea adunării constituante.

Gherla, din șed. cons. ținută în 3 Oct. 1922.

Nr. 3567.

CONCURS

pentru posturi de învățător.

1. Postul de învățător din *Bicaș* (D. Șamșodului) se curentează cu retribuțiunea: 300 Lei dela comunitatea bisericească, cvartir în natură, $\frac{1}{4}$ jugh. grădină, restul întregire dela stat.

Nr. 3608.

Termenul concursului se fixează cu 15 Noemvrie 1922.

Petițiile împreună cu extrasul matricular de boțez, diploma de învățător, atestatul de serviciu și moralitate să se înainteze senatului școlastic. Acesta făcând alegerea, va înainta aci toate actele prin protopopul districtual. În toate locurile unde e de lipsă transcrierea ajutorului de stat, să se înainteze încă: atestatul de competență comunală, tabela de calificare a învățătorilor petiționari, libelele de plată a învățătorului ales, și petiția senatului școlastic pentru transcrierea ajutorului de stat. Protopopul districtual să ne raporteze tot atunci, că învățătorul de mai înainte în ce zi și din ce cauză și-a părăsit postul, că ajutorul de stat până când l-a ridicat, și că învățătorul nou ales în care zi și-a ocupat postul.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

BCU Omilia II. Central Un...

a colui întru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de aur în epistola către Romani.

(Urmare).

„Tuturor celor din Roma, iubiților lui Dumnezeu, celor chemați sfinți, har vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos“. (Vers. 7). Privește cum el neconținut pune expresiunea „chemat“ căci zice: „chemat apostol“, „întru care sunteți și voi chemați“, „tuturor din Roma, chemați sfinți“, — iar aceasta nu o face vorbind de prisos, ci voind ca ei să-și amintească neconținut de binefacerea lui Dumnezeu. Fiindcă printre cei credincioși puteau să fie și dintre consuli, și dintre guvernatori, și dintre săraci ca și dintre cei proști, de aceea dând la o parte anomalia aceasta de demnități, el trimite tuturor aceeași salutare, aceeași denumire. Dacă în cele spirituale și în cele trebuitoare toate sunt comune și robilor ca și celor liberi, ca de pildă dragostea lui Dumnezeu, chemarea, e-

vanghelia, harul, pacea, sfințirea și toate celelalte, apoi cum să nu fie cea mai de pe urmă prostie omenească, ca pre cei pe cari Dumnezeu i-a unit și i-a făcut deopotrivă în cele mai mari, tu să te încerci a-i despărți tocmai dela lucrurile cele de pe pământ? De aceea acest fericit chiar din început desrădăcinându-le această boală uricioasă, îi conduce spre muma tuturor bunătăților, carea este umilința. Aceasta face pe robii a fi buni, aflând că nu vor fi întru nimic vătămați din cauza robiei lor, și tot aceasta este care și pe stăpâni îi face mai cumpătați, învățându-i că nu vor avea nici un folos din libertatea lor, dacă înaintea ei nu vor premerge cele ale credinței. Și ca să afli că el adresându-se tuturor, nu face prin aceasta nici o confuziune, ci mai ales o împărțire excelentă, nu a scris simplu „tuturor celor din Roma“, ci întrebunțează o denumire deosebită: „Celor iubiți de Dumnezeu“. Aceasta este împărțire excelentă, că arată și de unde vine sfințirea. Și de unde vine sfințirea? Dela dragoste, căci spunând „iubiților lui Dumnezeu“ adaugă imediat: „ce-

lor chemați sfinți", arătând prin aceasta, ca de aici ne vine izvorul tuturor bunătăților. Numește sfinți pe toți credincioșii în genere.

"*Har vouă și pace*" O! Ce salutare frumoasă și care poartă cu sine mii de bunătăți! Aceasta este salutarea, pe carea și Hristos a prorocit apostolilor de a-o adresa la început în casele pe unde vor intra, și de aceea și Pavel pretutindeni de aici începe vorba, dela har și pace. Nici Hristos nu a desființat un războiu mic și nebăgat în samă, ci variază, și în multe feluri, și de un timp îndelungat, — însă aceasta nu a provenit de loc dela ostenețele noastre, ci numai prin harul lui. Fiindcă dragostea a hărăzit harul, iar harul a hărăzit pacea, de aceea apostolul punându-le în ordinea lor în salutarea ce li-o trimite, dorește ca acestea să rămână încontinuu printre dâșii înțepenite, ca nu cumva să mai reînceapă alt războiu, pentru care și roagă pe dătătorul lor de a le păstra prin dâșii nemișcate, zicând: "*Har vouă și pace dela Tatăl nostru și Domnul Isus Hristos*". Iată că aici patricula "*dela*" este comună Tatălui și Fiului, ceea ce este egal cu "*dela care*" sau "*din vare*", căci nu zice har vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl prin Domnul nostru Isus Hristos" ci "*dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Isus Hristos*". Vai! Cât de mare putere a avut dragostea lui Dumnezeu! Noi, cari eram dușmani și disprețuiți, deodată am devenit sfinți și fii ai Celui Preainalt! Când noi îl numim Tată, El ne-a declarat de fii, iară când zice fii, ne-a și descoperit întreaga vistierie a tuturor bunătăților!

1) Deci, iubitorilor, să rămânem în harul lui Dumnezeu, arătând o purtare vrednică de acest har, și purtând neconținut în noi și între noi pacea și sfințenia. Acestea sunt adevărate dem-

nități, pe când toate celelalte sunt momentane și trecătoare, se sfârșesc odată cu viața prezentă, și cele de mai multe ori se cumpără cu bani, pentru care nici nu ar putea fi considerate de demnități, ci mai mult nume seci, având puterea și tăria lor în îmbrăcămintea hainelor și în lingușirea celor ce-l încunjoară. Această demnitate însă, ca dată de Dzeu, darul acela al sfințirii și al primirii de fii, nu se întrerupe nici după moarte, ci face străluciți și aici pe cei ce-l au, și-i întovărășește și dincolo în viața viitoare. Celce păstrează în sine darul primirii de fii și păzește cu scumpătate sfințirea, se va arata cu mult mai strălucit, decât chiar celce poartă pe cap diademă și este îmbrăcat cu porfiră împărătească; ba chiar în viața prezentă se va bucura de liniște și veselie sufletească, căci el se hrănește cu speranțe bune, nu are motive de tulburare, și este întovărășit neconținut de mulțămirea sufletească. Mulțămirea și bucuria sufletească nu stă în mărimea întâietății, nici în mulțimea banilor, nici în importanța funcțiunii, nici în puterea corporală, nici în luxul mesei, nici în podoaba hainelor și nici în altele de acest fel, care toate la un loc sunt lucruri omenești; ci numai în succesele duhovnicești și în conștiință bună și curată. Celce are conștiința curată, chiar de ar fi îmbrăcat în zdrențe, chiar de s-ar lupta cu foamea zilnic, va fi de sigur mai voios decât celce se desfătează mult, — precum și celce are o conștiință pătată și rea, chiar de ar fi împresurat de toate bogățiile lumii, totuși este mai de jelit decât toți. De aceea Pavel, deși trăia veșnic în foame și golătate, deși era necăjit și amărit în fiecare zi, totuși era vesel și se desfăta duhovnicește mai mult decât împăratul de pe atunci. Ahav fiind rege, și bucurându-se de toate plăcerile, ofta și era nemulțămît, fiindcă săvârșise acel păcat; și fata lui era tristă și înainte de păcat și după săvârșirea păcatului.

Deci, dacă voim să ne bucurăm de adevărata mulțămire, să fugim mai înainte de toate de răutate și viclenie, să

*) *Partea morală.* Despre dragostea lui Dumnezeu și adopțiunea noastră de fii (filiație), și cum că demnitățile ce ne sunt dăruite de Dumnezeu rămân statornice și sigure chiar și după moartea noastră, pe când nu tot așa este cu cele dăruite de oameni, și că trebuie a fugi de viclenie și răutate. (Veron.)

căutam a face fapte bune, fiindcă altminterlea nu e cu puțință de a ne împărtăși de ea, chiar de ne-am ridică pe tronul împărătesc. De aceea și zicea Pavel: „*Iar roada duhului este dragostea, bucuria, pacea*“. (Galat. 5, 22). Acest fruct deci să-l creștem și întreținem în noi, pentru ca și aici să ne bucurăm de veselia și mulțămirea sufletească în același timp și de împărăția viitoare să ne învrednicim, prin harul și filantropia Domnului nostru Isus Hristos, prin care și cu care se cade slava și cinstea Tatălui și Duhului Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

(Fine.)

Predică în ss. Paresimi

de Ioan Rusu paroh în Firminiș.

„*Intorcemu-ne la Domnul din adâncul inimii cu poftă, între plânse și vaiete*“. Ioil 2.

Intr'-un mic oraș al unei mici provincii, în Nazaret din Galilea, sta la ea acasă o fetiță, ca și care mai mândră n-a fost și nu va mai fi niciodată sub soare. Adâncită în gânduri, tăcută, cu capul întraurit de razele soarelui smernic aplecat spre piept Maria, bănuște dintr'odată o ușoară vibrație a aerului din odăița ei, îndată după aceea o voce răsună: „*Bucură-te Maria*“... Cine este? Ce vrea? Este Arhanghelul Gavril, vrea să spună ceva vergurii Maria. Ce să-i spună? O vorbă mare de tot... Și după ce Arhanghelul îi spune vorbă mare, că ea, plâpânda fecioara, mai curată decât strălucirile razelor de soare, va naște pe Hristos, pe Mântuitorul lumii, o frică, o spaimă mare cuprinde întreaga ființa Mariei. — O, Arhanghele Găvrilă, pentru ce ai înspăimântat așa de tare pe blânda fecioară, pentru ce ai trezit-o din sfintele ei meditațiuni, cari căutau pe Dumnezeu sus în ceriuri!? — Vede Arhanghelul sfânta ei zăpăceală, vede frica ei și zice: ... nu te teme Marie... și ca să înlătureze nedumerirea și marea ei mirare, gândind la ființa mai curată, mai albă decât zăpada luminată de raze de soare, adaoge: „*Duhul sfânt va veni peste tine și puterea Celui preainalt te va*

umbri.“ Luca 1, 34—35. La vorbele aceste Maria se liniștește, o sfântă fericire îi umple toată ființa... Apoi spusese Arhanghelului s-au împlinit nu peste multă vreme.

A venit în lume Mântuitorul prorocit, care avea să curme năcazul, nenorocirea celor ce au trăit și au murit înainte de El; a venit ca să aducă fericire tuturor celor de pe pământ; a venit să aducă lumină în locul greului întunec; a venit să domineze toată lumea, să întemeieze o nouă împărăție, care să nu aibă sfârșit în veci. — Și a întemeiat-o!

„*Și asupra ruinelor din trecut vezi ridicându-se dintr'odată ca prin minune zidurile unei nuci împărății, mândră, strălucitoare ca diamantul — o, împărăția lui, Hristos în inimi! Chiar și soarele, ce acum apare pe orizont, ridicându-se încetinel pe azuriul firmament, și el să oprește pe un minut și se uită uimit, căci o lume de totul nouă, necunoscută, misterioasă îi întimpină vederea — o atmosferă mai cristalină, codrii mai svelți, livezi mai parfumate, văi mai admirabile, în cari șerpuesc pârae cu undele lor limpezi ca cristalul și în aceste unde, o, stând oameni desculți, cu capul descoperit, ca prin apă și Duh de viață dătător să se scape de noianul păcatelor lor... câmpii mai bogat înflorite, țarine mai îmbelșugate în dar, și — ascultați cum cu glasul ciocârliei din văzduhul împreună se ridică spre ceruri cântece vesele de secerători *increștinați*, întrecându-se a preamări după vrednicie pe Dumnezeuul *bunătății*“.*

— (G. Hubic. Hristos e stăpân, Isus Hristos e ținta privirilor tuturor.)

Și cât de fericită era lumea, dacă urma totdeauna pe Stăpânul cerului și al pământului! Dacă urma învățătura, bătătoarea cărarea arătată de El, urma sfântă Lui lege. Dar lumea s-a obosit prea curând a urma pe Hristos. Învățătura lui o! mulți au început a-o nesocoti, legea Lui mulți au călcat-o și o calcă! Da, singura lege de pe urma căreia omenirea ar putea să fie fericită.

aici în lumea trecătoare și în veșnicie. Au dat și dau ascultare, oamenii ademenirilor pierzătoare de suflet. Dau ascultare viclenilor ce-i pândesc cu mârșave gânduri; învățăturilor ce le făgăduiesc plăceri și bogății, pe cari apoi nu le dobândesc în veci; dau ascultare ademenirilor fie prin cărți, fie prin vorbe, fie dela învățat, fie dela neînvățat, fie dela creștin, fie dela necreștin, care ce altăce decât rău le hărăzește. Oamenii în loc de a fi în pace unul cu altul, se învrăjbesc ei între ei. Chiar nici în familii nu e armonie. Vezi familii întregi cu grai păgânesc în gură, cu sudălmii și sfezi, fără credință. Vezi îngâmfare, dușmănie, batjocura a tot ce e drept și sfânt; în loc de iartă-l zugrumă-l, în loc de ajută-l cufundă-l. În orașe și sate, în piață publică ce vezi? Te ustură sufletul ce vezi acolo.. nedreptate, tendințe de jupuirii și jefuirii. Omul cinstit dat uitării, cel netrebnic ridicat în scaun. Celce e deschis, drept și sincer — batjocorit, cel ce-și face datoria și nu face afaceri — prost; pungășii mari făcuți scăpați, iar tâlhăruții înfundați în pușcărie fără milă; nepășii mulți mișei fac plimbări cu capul ridicat la stele. Și dacă spui o vorbă de îndreptare atât ce privește îndatorirea fiecăruia pus pe aceea, ca bunul tuturor să fie păstrat, moralul creștinesc urmat — te pomenești că te izbesc în cap cu epitețe de stupid, obscur, fanatic; dacă cumva nu pățești altceva mai rău. — Deci nu-e mirare, că lumea, depărtându-se dela lumina evangheliei lui Hristos, dibue ca întru întunec și nu-și găsește odihnă.

Mulți din omenire s-au înhățat la carul celor ce propovăduiesc așa numita învățătură socialistă, făcută de niște necreștini, cu gândul de a revoluționa pe creștini, ca apoi ei învrăjbitorii și aderenții lor, urmașii lor necreștini să tragă fel și fel de folease de pe creștini. Socialismul acesta fals atâtea nenorociri a adus lumii acum; acest fals socialism a nenorocit nemărginita împărăție creștină Rusia și era să nimicească atâtea țări, dacă oamenii nu s-ar fi

desmetecit de cap de cu vreme, alungându-l dintre ei ori încunjurându-l ca pe omul cu ciumă.

Dar mai rău și mai primejdios lucru pentru mulți creștini slabi e acela ce-l fac unii oameni mincinoși, stricați la suflet, trimiși și tocmiți de dușmani tupilați în ascunzișuri, de dușmanii conjurați ai lui Hristos și ai legii sale, în care suntem noi, cu scopul de ai ademeni a-și lăsa legea, spunând, vorbe de ocară contra bisericii lui Hristos, scoțind din s. Scriptură lucruri de acele ce nu sunt scrise în ea; hulind sfânta cruce, pe care Isus Hristos și-a vărsat scumpul său sânge pentru noi toți și pentru ei; vorbind de rău pe slugle lui Dumnezeu și necinstind pe preacurata Vergură Maria, împărăteasa Cerului. — Aceștia sunt aceia, ce vreu să facă pe oameni așa numiți „pocăiți”. — Mi-se stringe inima de durere, când aud că și în mândrul și scumpul meu neam românesc încă se găsesc slăbănoși de aceia, cari se lasă unealtă oarbă acestor parveniți vicleni. — Tu sfântă lege, tu sfântă biserică românească, tu mândria lumii, tu diamant strălucitor, tu dulce maică! . . . spune fiilor tăi, fiilor veacului acestuia despre credința moși și strămoșilor lor, cum și totdeauna, și în vreme de urgie adăpostis-au la umbra sfintei Cruci, ori cu preoții lor în frunte, căzut-au în genunchi înaintea sfântului altar din bisericuțele lor de lemn, cu turnuri țuguiate și cu ochii îneguriți de lacrimi cereau ajutor dela Dumnezeu — și întăriți de cel Puternic înfruntat-au obrăznicile, atacurile la legea lor — a inamicilor avari — dar limba și legea lor strămoșească numai morți dacă o dau!

Mă cutremur în tot sufletul meu, că un român s-ar putea înjosi până întratâta ca să părăsească legea cea adevărată, în care ne putem mântui. Mă înspăimântez, când mă gândesc, că un om s-ar putea înjosi până la gradul de animal, până la treapta de dobitoac! Căci iată ce spune sfânta Scriptură la s. Apostol Pavel. . . Căci mulți umblă, pe cari de multe ori vii pu-

meam (și acum și plângând vă spun)... vedeți câinii, vedeți lucrătorii răi, vedeți învăbirea — vrăjmași ai crucii lui Hristos. Fil. 3, 2. Așadară aceia-s câni, niște dobitoace josnice. Apoi amăgitorii aceia nenorociți, cari umblă printre oameni cu fățărnicia lui Iuda, — dacă iar tocmi cineva tot așa ar ademeni pe oameni să se facă turci, ori jidovi, ori budhiști, cvackeri, svedoborgiani, labadiști, darpiști, mormoniști, nouconformiști, cvekeriani, nestoriani, ariani, pelagianii, husiani și știe Dzeu sfântul ce încă — pe cum îi ademense acum pe oameni să se facă adventiști, baptiști, sămbotani și nazareni.

Iată câte mirozării de legi a îngăduit Dumnezeu, drept arătare, că omul, fără darul lui Dumnezeu cât de adânc se poate cufunda.

Câte au fost ele rătăcite și câte vor mai fi! Din cele cam trei sute de legi neadevărate tare multe s-au prăpădit, s-au stins ca băruienile de pe lângă garduri, dar poate vor mai fi... între toate aceste lega noastră unică dreaptă și adevărată, legea lui Hristos, legea Crucii a stat și va sta strălucind ca mândrul soare în înaltul cerului lui Dumnezeu! „Eu cu voi sunt în toate zilele până la capătul veacului“ — și porțile iadului nu o vor birui — zice Domnul nostru Isus Hristos.

Dar mi-se pare, am stăruit prea mult în a vă arăta, că cei pierduți vreau să piardă și pe alții. Totuș trebuie să mai pomenesc un lucru.

Mulți, foarte mulți numai așa vor putea aplica un adevărat criticism autorilor ce-i citesc, dacă vor urma cele ce a scris s. Augustin: „... ochiul trupesc are lipsă de lumină ca să vadă cele pământești, tocmai așa mintea, care e ochiul sufletului are lipsă de lumină descoperirii dumnezeiești, să vadă cele cerești“. Așadară numai poședând cunoștința adevărului veșnic și absolut, ce residă în biserica lui Hristos, cititorul intelectual nu va fi sedus, nu va putea fi determinat să primească falșitatea drept adevăr. Multe cărți sunt scrise de niște năimiți josnici, cu ten-

dinți și mai josnice — de a discredita adevărata biserică alui Hristos. Trebuie să se spună în așa cazuri: „Amar vouă povățuitori orbi“...

I-mi place să cred, iubiți frați, că acum toți ziceți în sufletul vostru: mulțumim Ție Doamne, că ne-ai luminat. Da, fraților, vărsați lacrimi de recunoștință, că sunteți adevărați învățați ai lui Hristos. El să vă fie ajutor și Crucea lui cea sfântă. Armă puternică în lupta noastră cu dușmanii. Isuse, nume adorat, tresărare sfântă, cutrămurarea diavolilor — sabie cu doue tășuri, Cruce — tărie, glorie, alinare, la voi alergăm în toate clipele vieții noastre. În năcazurile vieții noastre, în supărări, ispite pe tine te chiamăm Hristoase și și ne facem sfânta cruce, ca să ne întărim.

Bine faceți, creștinilor, când susținați așa! Dar la cine să mai alergăm? La preacurata vergură Maria, crăiasa cerurilor, mângâitoarea amăriților și supăraților.

Să mai alergăm apoi la sf. biserică în toate Duminecile și sărbătorile și când numai putem. O, biserica sfântă, scutul nostru în trecut, tu nădejdea mântuirii și fericirii noastre, tu maică scumpă, sub acoperișul tău cel sfânt ne adăpostim, gândul nostru, privirea spre tine o țintim, căci în tine se săvârșește, în tine se aduce înfricoșata jertfă a trupului și sângelui Hristosului nostru. În tine se săvârșește sf. liturgie, sf. slujbă! O, mare lucru, că dacă s-ar pune lumea întreagă împreună cu toți sfinții din cer cu arhanghelii și îngerii, cu serafimii și cheruvimii și în cote și în genunchi s-ar ruga o veșnicie întreagă — totuși nu ar putea aduce atâta cinste lui Dumnezeu, câtă se aduce cu o singură sf. slujbă! Sf. biserică, sf. slujbă ajută-ne!

Dar cu toate aste, parcă o nedumerire, o neliniște vă paște; parcă seninul inimei, al sufletului vostru e îngrozit de ceva, e împânzit de ceva... Ce, să fie, ce e la mijloc, cum se face?... Să vă spun eu? Da vă spun. Voi sunteți îndoiti de mila lui Dumnezeu pen-

fră păcatele voastre cele multe și mari. Ce e drept, starea sufletului păcătos e starea cea mai de plâns, cea mai vrednică de compătimit. Dar curaj, nu vă temeți fraților. Face-ți adevărată întoarcere, adevărată pocăință, spălându-vă păcatele, doar e postul mare, vremea pocăinței, vin Paștile — propunându-vă a nu mai păcătuți niciodată. Trebuie să ieșiți din impasul acesta, din această mare nenorocire și mai mult să nu intrați în ea niciodată. Vărsați lacrimi fierbinți izvorite din afunzimea sufletului vostru sbiciuit de adevărată părere de rău și mergând la spovedanie strigați lui Dumnezeu așa: „Întoarcem-ne la Domnul din adâncul inimei cu post între plânsete și vaete. Inima să ni-o rumpem, nu veșmintele. Să sunăm cu trîmbețe în Sion, să sfințim post și să adunăm mulțimea. Să adunăm la un loc poporul, să sfințim adunarea; să chemăm adunarea bătrânilor, să adunăm pe cei tineri și pe cei ce sug țîță. Mirele să iasă din cămară sa și mireasa din așternutul său. Intre altar și coridor să plîngă preoții, slujile Domnului, și să strige la ceruri: iartă Doamne poporul tău“. Ioil 2. 12, 17. Amin.

Omilia III.

a celui întru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de aur în epistola către Romani.

„*Intâi dară mulțămesc Dumnezeului meu prin Isus Hristos, pentru voi toți, că credința voastră se vestește în toată lumea*“. (Vers. 8).

Exordul acestei epistole este demn de fericitul suflet al lui Pavel, și este suficient de a povățui pe toți ca să participe la lucrurile cele bune și plăcute lui Dumnezeu cu fapta și cu cuvântul, mulțămindu-i nu numai pentru propriile lor succese, ci și pentru cele străine, ceea ce face spiritul de a fi curat de orice învidie și răutate, iară pe Dumnezeu îl atrag mai mult încă spre dănsii. De aceea și zice el în alt loc: „*Binecuvântat este Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvântat pre noi*

întru toată binecuvântarea duhovnicească“. (Efes. 1, 8). Noi trebuie a mulțămii lui Dumnezeu nu numai când suntem bogăți, ci și când suntem săraci; nu numai când suntem sănătoși, ci și când suntem bolnavi; nu numai când progresăm, ci și când pătimim cele contrare. A mulțămii lui Dumnezeu când vântul este prielnic pe mare nu e ceva de mirare, însă a-i mulțămii când este furtună și corabia se sbate în toate părțile și este în primejdie de a se cufunda în abiz, atunci este probă de o mare răbdare și recunoștință. De aceea tocmai și Iob de aici s-a încununat, de aceea a astupat gura cea nerușinată a diavolului, și a arătat lămurit că mulțămia lui Dumnezeu nu pentru că progresă, ci pentru dragostea lui cea mare către Dumnezeu. Privește pentru ce mulțămia el lui Dumnezeu: nu pentru cele pământești pe care le perduse, ca de ex. slava, stăpânirea și întăietatea, căci toate acestea nu sunt vrednice de vre-un cuvânt, ci pentru cele ce cu adevărat sunt bunuri neprețuite, pentru credința și curajul ce-l avea. Și privește încă cu câtă dispoziție mulțămește el lui Dumnezeu, căci nu a zis simplu „lui Dumnezeu“, ci „*Dumnezeului meu*“, ceea ce și Profetii fac, însușindu-și lor ceea ce este obștesc. Și ce este de mirare dacă nu numai Profetii, ci și însuși Dumnezeu face aceasta? Iată că și el necontenit vorbind cu servitorii săi, se dă pe sine ca Dumnezeu al lui Abraam, Isaac și Iacob?

„*Că credința voastră se vestește în toată lumea*“ zice. Dară ce? Oare toată lumea auzise de credința Romanilor? Da! Toată lumea din acel timp auzise, și deci nu e nimic absurd a susține aceasta, căci Roma nu era o cetate neînsemnată, ci stând ca pe creștetul unui munte, era cunoscută tuturor. Tu acum te gândește la puterea predicei, cum într'un timp scurt prin vameși și pescari a reușit să pună stăpânire chiar pe căpitenia tuturor cetăților din lume, și cum bărbații Sirieni au devenit dascalii și povățuitorii Romanilor! Deci apostolul mărturisește

două succese deodată: și că i-au crezut și totodată încă că au crezut cu atâta curaj, încât vestea de dânsii s-a răspândit peste tot pământul. „Că credința voastră, zice, se vestește în toată lumea“, — credința, zice, și nu certele în cuvânt, nu disputele, nu raționamentele lor omenești, deși mari erau acolo predicile ce se opuneau învățături creștine. În adevăr, că Romanii fiind pe atunci stăpânitorii lumii întregi, trăiau în bogății și desfătări, și gândiau despre dânsii mari lucruri, în timp ce predica evangheliei era răspândită de pescari, Iudei dintre Iudei — națiune urită și disprețuită de toți — cari porunciau de a se închina celui răstignit, celui crescut și trăit în Iudeia; pe lângă această credință ei mai îndemneau lumea la o viață aspră, ei, zic, învățau pe niște oameni deprinși cu desfătărilor și smintiți de dragostea celor prezente. Și acești oameni cari predicau asemenea lucruri, erau proști și săraci, erau din neam prost și dintre proști. Dară nimic din acestea nu au putut împiedica cuvântul în drumul său, și atât de mare era puterea celui răstignit, încât a fost purtată pretutindeni!

„Se vestește, zice, în toată lumea“. Și nu zice „se declară sau se manifestă“ ci „se vestește“ adică că toți aveau cunoștință, și că toți vorbeau de dânsii. Thesalonicenilor încă mărturisindu-le de aceasta, adaogă și altceva, căci zicându-le: „Că dela voi s-a vestit cuvântul lui Dumnezeu“ adaogă: „încât nu trebuie să mai grăim noi ceva“, (I. Thesal. 1, 8), de unde se vede că aici discipulii ajunseser în rândul dascalilor, și că prin curajul lor pe toți îi învățau și-i atrăgeau către dânsii. Predica evangheliei nu a stat undeva pentru totdeauna, ci mai grozav decât focul da navală asupra lumii întregi. Aici însă, în epistola către Romani, apostolul spune numai atâta, că se vestește. Bine a zis „că se vestește“, arătând prin aceasta că pe lângă cele vorbite nu mai trebuia a adăoga ni-

mic, și nici a sustrage ceva, căci de a purta din loc în loc cele spuse, este treaba îngerului.¹⁾ De aceea și Preotul se numește înger, fiindcă el vestește nu cele ale sale, ci cele ale lui Dumnezeu. Deși în Roma a predicat Petru [Să se noteze, că codicele A. F. H. I. au și Petru (Trad.)], dară și ale aceuia se consideră ca ale acestuia (Pavel), astfel că după cum am spus mai înainte, el era curat de orice zavistie.

„Mărturie îmi este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiului său“ (Vers 9). Cuvinte izvorite din dragostea apostolică, judecată izvorită din îngrijirea lui părintească. Ce este ceace spune el aici, și de ce ia pe Dumnezeu de martor? Cuvîntul lui aici este despre dispozițiunea sa față de dânsii. Fiindcă el nu fusese până atunci văzut de dânsii, de aceea nu ia martor pe nici unul dintre oameni, ci învoacă de martor pe Dumnezeu, carele știe cete ascunse din inimile oamenilor. Le spusese că „vă iubesc pre voi“ și ca semn de iubire se ruga necontentit pentru dânsii, și că voia a se duce la dânsii, dară nu a putut face nici măcar aceasta; de aceea se refugiază la mărturia cea mai vrednică de credință. Oare ar putea cineva dintre voi să se mândriască, că în rugăciunile sale ce le face către Dumnezeu se roagă pentru cei ai bisericii sale măcar? Eu nu cred. Dară Pavel nu se apropia de Dumnezeu rugându-se numai pentru o cetate, ci pentru lumea întreagă, și nu odată numai, nici de două sau de trei ori, ci necontentit. A avea, însă, pe cineva în minte necontentit, nu provine decât din o iubire mare; dară apoi a se și ruga necontentit lui Dumnezeu pentru el, înțelegi cât de mare este dispoziția și iubirea aceuia.

(Va urma).

Notă. Cuvântul înger, înseamnă vestitor, purtătorul unei vești. Sf. scriptură numește îngeri nu numai pe îngerii propriu ziși, ci și pe propoveditorii voinței lui Dzeu. (Apocalips 2, 1, 8, 12), și pe Preoți (Ecles. 5, 6. Malachia 2, 7) și pe Profeti (Isaia 42, 19. Agheu 1, 13) și chiar pe Isus Hristos. (Malachia, 3, 1), (Trad.)